

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหึ่ง (งานนิติการ).....

ที่...นส.๘๗๑๑๑./๑๗๕.....วันที่...๑๓ มีนาคม ๒๕๖๗.....

เรื่อง การดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือ
การปฏิบัติหน้าที่...ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหึ่ง...ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหึ่ง

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหึ่ง ได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันการทุจริต ยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานให้มีความโปร่งใสความสุจริต บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนตลอดจนแสดงให้เห็นถึงเจตจำนงสุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลต่อการยกระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในการทำงานของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น นั้น

งานนิติการ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหึ่ง ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหึ่ง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงขอรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายชวนกร แก้วกาญจน์)
นิติกรชำนาญการ

ความเห็น.....
- *วิฑิต รัชชาพล*

(นายวิทิต รัชชาพล)
หัวหน้าสำนักงานปลัด

ความเห็น.....
เพื่อปลาทกบ

(นายอนุรักษ์ สุขศรีแก้ว)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

/ความเห็น....

ความเห็น.....

เจษฎ์ วัฒน

เจษฎ์

(ภิรมย์ ปันวงศ์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหิง

คำสั่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

นาย

นาย

(นายณภาพร ศรีแค)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหิง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสือหิ่ง
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

จัดทำโดย

งานนิติการ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสือหิ่ง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากหลายปัจจัย การแก้ปัญหาให้มั่นคงและยั่งยืนในการป้องกันการทุจริต จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบจากทุกภาคส่วน ทั้งจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน การแสดงเจตจำนงขององค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ จึงเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลและส่วนราชการทั้งหลาย

การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์การบริหารส่วนเลื้อหึ่ง โดยใช้แนวทางปฏิบัติตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งจัดทำโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์การบริหารส่วนตำบลเลื้อหึ่ง จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนเลื้อหึ่ง จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบว่าการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเลื้อหิง
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. การประเมินความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๔

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor and Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพิจารณาอนุญาต		ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
ขั้นตอนหลัก		Know Factor *	Unknown Factor**
- การพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตต่าง ๆ			การพิจารณาของลักษณะงานที่อาจจะเอื้อต่อบุคคลภายนอก
ขั้นตอนย่อย			
- มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ มีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค			
*Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสที่จะเกิดขึ้นซ้ำ หรือมีประวัติว่าเคยเกิดขึ้นอยู่แล้ว		
**Unknown Factor	ปัจจัยที่มีความเสี่ยงมาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คาดการณ์ล่วงหน้า)		

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานความเสี่ยง โดยการนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะ ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง แดง ส้ม โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายองค์การจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติได้
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตต่าง ๆ	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix) คือ การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง (ตาราง ๒) ตามคะแนนระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คู่กับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตของค่า SHOULD คือ ค่าอยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาาติเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth อยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง)

ตารางย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ระดับความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต	๑	๑	๑

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี : จัดการได้ทันทีที่เกิดความเสี่ยง ไม่ถึงกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน รายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ดี มีความเข้าใจ
- อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงผลการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
- การพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต	ดี	ต่ำ	-	-

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าระดับความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่าค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับต่ำ - ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี - พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับการเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยแยกสถานการณ์การเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็นอีก ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางการบริหารความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๗ , ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงานมาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๔ , ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ระดับเกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว ค่าระดับความเสี่ยง เท่ากับ ๑ , ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริตหรือการขัดขวางระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลเลื้อหิง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต	๑	- จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มช่องทางการร้องเรียนการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายการต่อต้านการทุจริตแก่คู่ค้ารัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor and Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
ขั้นตอนหลัก		Know Factor *	Unknown Factor**
- การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			การใช้อำนาจโดยอาจจะเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลใกล้ชิด
ขั้นตอนย่อย - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ มีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค			
*Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติว่าเคยเกิดขึ้นอยู่แล้ว		
**Unknown Factor	ปัจจัยที่มีความเสี่ยงมาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คาดการณ์ล่วงหน้า)		

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานความเสี่ยง โดยการนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะ ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง แดง ส้ม โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
 สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
 สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายองค์การจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติได้
 สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix) คือ การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง (ตาราง ๒) ตามคะแนนระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตของค่า SHOULD คือ ค่าอยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth อยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง)

ตารางย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ระดับความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑	๑	๑

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี : จัดการได้ทันทีที่เกิดความเสี่ยง ไม่ถึงกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน รายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ดี มีความเข้าใจ
- อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงผลการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ดี	ต่ำ	-	-

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าระดับความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่าค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับต่ำ - ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี - พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับการเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็นอีก ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางการบริหารความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๗ , ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงานมาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๔ , ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ระดับเกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว ค่าระดับความเสี่ยง เท่ากับ ๑ , ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริตหรือการขัดขวางระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลเลื้อหึง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑	- จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มช่องทางการร้องเรียนการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายการต่อต้านการทุจริตแก่คู่ค้ารัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

๓. การประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือการค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor and Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
ขั้นตอนหลัก		Know Factor *	Unknown Factor**
- การจัดทำร่างขอบเขตงาน			การกำหนดคุณลักษณะงาน ที่อาจจะเอื้อต่อบุคคลภายนอก
ขั้นตอนย่อย - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ มีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค			
ขั้นตอนหลัก - การกำหนดราคากลาง		ผลการประกวดราคากลางสูงกว่าราคาที่ประกวดราคาได้เกินกว่าที่เปอร์เซ็นต์	
ขั้นตอนย่อย - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ มีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมหรืออาจมีการเอื้อประโยชน์หรือมีการช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือสร้างอุปสรรค			
ขั้นตอนหลัก - การตรวจการจ้าง		คณะกรรมการตรวจงานจ้าง/ตรวจรับพัสดุใช้เวลาในการตรวจรับงานมากเกินไปจนจำเป็น	
ขั้นตอนย่อย - มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ มีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมหรืออาจมีการเอื้อประโยชน์หรือมีการช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือสร้างอุปสรรค			
*Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสที่จะเกิดขึ้นซ้ำ หรือมีประวัติว่าเคยเกิดขึ้นอยู่แล้ว		
**Unknown Factor	ปัจจัยที่มีความเสี่ยงมาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คาดการณ์ล่วงหน้า)		

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง โดยการนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะ ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง แดง ส้ม โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายองค์กรจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการร่างขอบเขตของงาน (TOR)	✓			
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	✓			
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix) คือ การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง (ตาราง ๒) ตามคะแนนระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตของค่า SHOULD คือ ค่าอยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือระดับด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth อยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง)

ตารางย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ระดับความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการร่างขอบเขตของงาน (TOR)	๑	๑	๑
๒. การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	๑	๑	๑
๓. การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	๑	๑	๑

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี : จัดการได้ทันทีที่เกิดความเสี่ยง ไม่ถึงกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน รายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ดี มีความเข้าใจ
- อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงผลการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
- การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการทำ TOR	ดี	ต่ำ	-	-
- การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	ดี	ต่ำ	-	-
- การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	ดี	ต่ำ	-	-

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าระดับความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่าค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับต่ำ - ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี - พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับการเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็นอีก ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการร่างขอบเขตของงาน (TOR)	✓		
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	✓		
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางการบริหารความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๗ , ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรเฝ้าระวังมาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๔ , ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ระดับเกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้ ควรเฝ้าระวังเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว ค่าระดับความเสี่ยง เท่ากับ ๑ , ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริตหรือการขัดขวางระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลเลื้อหิง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	๑	- จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มช่องทางการร้องเรียนการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายการต่อต้านการทุจริตแก่คู่ค้ารัฐวิสาหกิจ เป็นต้น
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	๑	
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจการจ้าง	๑	

๔. การประเมินความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor and Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล		ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
ขั้นตอนหลัก		Know Factor *	Unknown Factor**
- การบริหารงานบุคคล			
ขั้นตอนย่อย			การดำเนินงานที่อาจจะล่าช้าเกินควร การพิจารณาที่อาจจะเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง
- มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจอย่างไม่เหมาะสม			
*Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติว่าเคยเกิดขึ้นอยู่แล้ว		
**Unknown Factor	ปัจจัยที่มีความเสี่ยงมาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คาดการณ์ล่วงหน้า)		

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง โดยการนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะ ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง แดง ส้ม โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายองค์กรจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การบริหารงานบุคคล	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix) คือ การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง (ตาราง ๒) ตามคะแนนระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คู่กับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตของค่า SHOULD คือ ค่าอยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth อยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง)

ตารางย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ระดับความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การบริหารงานบุคคล	๑	๑	๑

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี : จัดการได้ทันทีที่เกิดความเสี่ยง ไม่ถึงกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน รายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ดี มีความเข้าใจ
- อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงผลการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
- การบริหารงานบุคคล	ดี	ต่ำ	-	-

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment) ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าระดับความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่าค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับต่ำ - ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี - พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับการเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาวามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยแยกสถานการณ์การเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็นอีก ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การบริหารงานบุคคล	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางการบริหารความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๗ , ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงานมาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง ค่าระดับความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๔ , ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ระดับเกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว ค่าระดับความเสี่ยง เท่ากับ ๑ , ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริตหรือการขัดขวางระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อหิง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การบริหารงานบุคคล	๑	- จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง